

dmwax

niet alleen voor vrouwen

Feminisme is het radicale inzicht dat vrouwen ook mensen zijn

De Amerikaanse feministes Cheris Kramarae en Paula Treichler, auteurs van onder meer 'A Feminist Dictionary'.

OP 8 MAART IS HET INTERNATIONALE VROUWENDAG
Wie zijn de feministische rolmodellen van vandaag? >54

Leve het wasbordje!
 Ook mannen willen een mooier lichaam
 >53

Hoe de vrouw in de jaren zestig vrijheid vond in de kleerkast
 >56

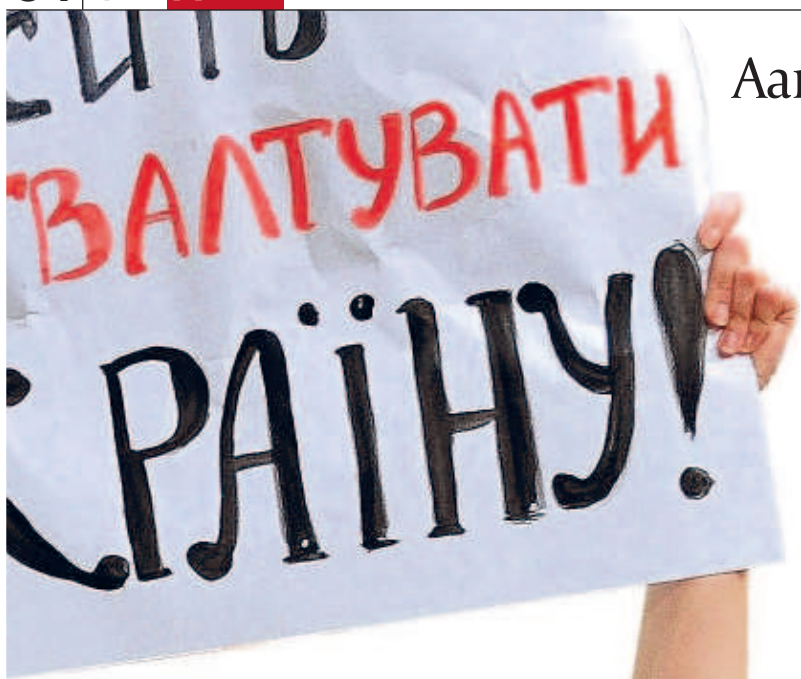

Mireille Guiliano (ex-CEO Clicquot) geeft tips om carrière te maken
 >57

Aan de vooravond van de Internationale Vrouwendag (8 maart)

HET F-WOORD

de ene feministe is de andere niet

Activiste van de Oekraïense feministische beweging Femen

Heleen Mees

Lara Croft

Muriëlle Scherre

DE SOCIALE FEMINISTE

HAAR BOODSCHAP: 'Een voor allen en allen voor een' is haar leuze. De sociale feminist is activistisch en links geïnspireerd. Ze ijvert voor gelijke rechten op het thuisfront en op de arbeidsmarkt — de twee bastions van het patriarchale systeem. Ze wil voornamelijk de samenleving als geheel veranderen, niet zozeer op individuele basis. Deze feministen zien prostitutie, huishoudelijke taken, kinderopvang en vaak ook het huwelijk als manieren waarop een patriarchale samenleving de vrouw aan de haard houdt. Op haar agenda staan sociaal relevante thema's als vrouwenmishandeling, sociale achterstelling en het recht op abortus.

Een goed voorbeeld van sociaal feminisme is de in veel opzichten unieke Nederlands-Belgische actiegroep Dolle Mina, die in 1969 door Wilhelmina Drucker werd opgericht. Ze protesteerden door speelse acties tegen de rol van de vrouw en hebben daaraan ook hun naam te danken. Vandaag en bij ons schaarde de sociale feministe zich vaak achter het Vrouwen Overleg Komitee (VOK), dat ijvert voor vrouwenrechten in Vlaanderen.

HAAR VOORBEELDEN: actiegroepen uit het middenveld zoals het VOK (www.vrouwendag.be) en de Nederlandstalige Vrouwenraad (www.vrouwenraad.be). Dat demonstreren ook ludiek kan, bewezen de dames van de Oekraïense feministische beweging Femen die tijdens de verkiezingen in februari topless actie voerden tegen de corruptie in het land.

HAAR MEDIUM: Acties, debatten en evenementen zoals Wereldvrouwenmars. Op 6 maart 2010 start de Vrouwenmars om 14 uur aan de Beurs in Brussel. De eisenbundel en de lijst van deelnemende organisaties kunt u raadplegen op www.wereldvrouwenmars.be

DE POWER-FEMINISTE

HAAR BOODSCHAP: Ze kiest voor de politieke of economische weg naar emancipatie en spitst zich toe op zelfontplooiing door het uitbouwen van een succesvolle carrière. Deze feministen eisen niet enkel 'equal pay for equal work' maar ijveren ook voor het opheffen van het zogenaamde 'glazen plafond' — een term die verwijst naar de onzichtbare barrière die vrouwen uitsluit van de machtigste posities in de bedrijfswereld. Voorts ambiëren deze feministen een systeem dat zich aanpast aan de unieke noden van de vrouwelijke werknemer: flexibele uurroosters, thuiswerken en kinderopvang of strijkdiensten betaald door de werkgever zijn slechts enkele van de rechten waarnaar deze feministe streeft. Extreme powerfeministen zijn van mening dat vrouwen niet moeten zeuren en niet alles moeten willen. Deeltijds werkende moeders vinden ze lui, en tegelijk toch een topcarrière ambiëren niet realistisch.

HAAR VOORBEELDEN: Eleanor Roosevelt, Hillary Clinton, Angela Merkel, Michelle Obama, Ingrid Lieten, de Nederlandse Heleen Mees

HAAR MEDIUM: het politieke forum, netwerkevenementen als Forum Jump (www.forumjump.eu), Woman Inc. (www.womeninc.nl) en Women's International Network (www.winconference.net)

DE AMAZONEFEMINISTE

HAAR BOODSCHAP: Deze feministe is al eeuwen lang een mythisch archetype in de kunst en literatuur, in verhalen waarin de vrouw wordt voorgesteld als heldin, een atletisch, krachtig en zelfstandig wezen dat opkomt voor zichzelf zonder te moeten onderdoen voor het mannelijke geslacht.

Ook in het echte leven geniet de amazonefeministe veel respect. Dankzij vrouwen die mentaal en fysiek tot het uiterste gaan, zoals vrouwelijke atleten, soldaten, astronauten, bokkers, bouwvakkers of brandweerlui, wordt de uitdrukking 'een vrouw met ballen' een mooi compliment.

HAAR VOORBEELDEN: van Diana, de godin van de jacht, tot Lara Croft en Buffy The Vampire Slayer voor wat de fictieve heldinnen betreft. In de echte wereld zijn vrouwen als Kim Clijsters, Tia Hellebaut en Kim Gevaerts typische amazonefeministen.

HAAR MEDIUM: absolute controle over lichaam en geest.

DE SEKSUELE FEMINISTE

HAAR BOODSCHAP: Deze feministe leeft en handelt volgens het principe 'baas over eigen lichaam'. Ze beschouwt seksualiteit — de absolute keuze van het doen of het niet doen — als een van de essentiële componenten van de vrouwelijke vrijheid. Ze kent geen lichamelijke schaamte, accepteert geen censuur, en gaat resoluut voor het doorbreken van taboes rond seksualiteit en cultureel bepaalde sociale normen. Onder deze feministes vinden we zowel academici als producenten van erotica en pornografie.

HAAR VOORBEELDEN: lingerieontwerper Muriëlle Scherre, de Franse eroticaschrijfster Anais Nin, de Duitse schrijfster Charlotte Roche

HAAR MEDIUM: erotische boeken of films, of sensuele activiteiten zoals het tegenwoordig weer hippe Burlesque.

DE ECOFEMINISTE

HAAR BOODSCHAP: De ecofeministe ziet een verband tussen het onderdrukken van vrouwen en het verwaarlozen van de natuur. Ze is radicaal in haar economische en politieke overtuigingen. Zo bekritiseert ze de westerse levenswijze waarin consumptie en de ratrace centraal staan, en pleit ze voor een leven dat nauwer aansluit op haar vrouwelijke biologische processen. Sommige ecofeministes voelen zich op hun best als thuisblijfmoeder, stellen zich ten dienste van hun kinderen en houden van leven op grootmoeders wijze. Anderen zien vrouwen als de sleutel voor een groenere, ecologisch haalbare toekomst omdat ze voor een groot deel bepalen waaraan het huishoudbudget wordt besteed. Ook wat de problemen in de derde wereld betreft ziet ze de bevrijding van de vrouw als het noodzakelijke begin van een verbetering van de situatie.

Binnen deze stroming vinden we ook de spirituele feministe, die overtuigd is van de innerlijke kracht van haar vrouwelijkheid en er goddelijke proporties aan toeschrijft. De spirituele feministe is vooral begaan met de religieuze en spirituele noden van de vrouw. Zij ziet de vrouwelijke kracht als een helende energie.

HAAR VOORBEELDEN: De Australische filosoof Val Plumwood, de Indiase wetenschapster Vandana Shiva, en de Duitse sociologe Maria Mies

HAAR MEDIUM: vanuit hun vakgebied en interesses zijn ecofeministes vaak de drijvende kracht achter natuurbewegingen of organisaties die vrouwen in derde wereldlanden steunen en motiveren om het heft in eigen handen te nemen.

zet Wax de verschillende hedendaagse feministen op een rij

Terwijl Germaine Greer veertig jaar geleden het baanbrekende werk *The Female Eunuch* schreef, deelde ook de schrijfster Anais Nin haar intiemste erotische verhalen met de wereld en schilderde Judy Chicago het controversiële *The Dinner Party*, waarin een tafel gedekt met 39 vagina's wordt afgebeeld. Elk vochten de dames op hun manier voor hun rechten als vrouw. Het begrip 'feminisme' dekt dus vele ladingen. Een overzicht.

DOOR SABINE CLAPPAERT EN CATHÉRINE ONGENAE

Beth Ditto

Naomi Wolf

DE POPFEMINISTE

HAAR BOODSCHAP: De popfeministe is wegens haar aanwezigheid in de media een belangrijk rolmodel voor andere vrouwen. Ze uit haar individualiteit, en onderstreept haar vrouwelijkheid op het podium. Artistiek talent, intelligentie en humor zijn haar wapens, net als haar uiterlijk. Ze is glamoereus en pittig, voelt zich goed in haar vel en steekt graag de draak met bestaande sociale waarden. Sommigen komen agressief uit de hoek, anderen maken net indruk door de speelse knipoog waarmee ze hun visie verkondigen.

HAAR VOORBEELDEN: artistieke zielen als Coco Chanel, Frida Kahlo en Vivienne Westwood plaveiden de weg. Vandaag heeft iedereen lof voor de Amerikaanse comédienne Tina Fey (van de serie *30 Rock*), die in *Vogue* werd beschreven als “in staat om mannen moeiteloos te charmeren terwijl ze toch steeds de ‘zusterlijke waarheid’ meedeelt.” Zelf zegt Fey: “Je doet gewoon wat mannen doen: macht nemen zonder er dankbaar voor te zijn.” Andere namen zijn zangeressen Beth Ditto en Anouk, of de Duitse rapster Lady Bitch Ray.

HAAR MEDIUM: haar uiterlijk, haar talent, het podium en feministische magazines als *Opzij* of *Lover*.

DE MANNELIJKE FEMINIST

ZIJN BOODSCHAP: ‘Je hoeft geen vrouw te zijn om feminist te zijn.’ Mannen die zich inzetten voor gelijkheid tussen man en vrouw en de activiteiten van feministen proactief steunen worden vaak pro-feministen genoemd. Pro-feministen zijn vaak ook actieve politieke activisten die zich inzetten voor vrouwenrechten en opkomen tegen geweld tegen vrouwen.

ZIJN VOORBEELDEN: De Britse auteur William Shakespeare wordt vaak beschouwd als een pro-feminist avant la lettre, omdat hij zich ook actief inzette tegen sociale ongelijkheid

DE ACADEMISCHE FEMINISTE

HAAR BOODSCHAP: De wapens van de academische feministe zijn haar kennis, haar pen en de kracht van het argument. Al naargelang haar overtuiging neemt zij standpunten in op basis van filosofische, sociologische of biologische feiten. De ratio primeert. Deze vrijdenkers onder de feministen hebben door hun connecties binnen de media, politieke en academische sferen dan ook vaak een uitgesproken invloed op het definiëren en het vormen van ideologieën rond feminisme. Hedendaagse jonge academische feministen verdiepen zich tijdens hun studies vaak in vakken als vrouwen- en genderstudies, waar ze thema's onderzoeken als bijvoorbeeld de impact van het gelijkheidsdenken.

HAAR VOORBEELDEN: Schrijfsters zoals de Franse Simone de Beauvoir (*La deuxième sexe*), de Australische Germaine Greer (*The Female Eunuch*) en de Amerikaanse Betty Friedan (*The Feminine Mystique*). Vandaag zijn het onder meer de Amerikaanse schrijfster Naomi Wolf en de Franse filosoof Elisabeth Badinter die het publieke debat aanporren.

HAAR MEDIUM: via onderzoek, boeken en essays plaatst ze bepaalde thema's op de maatschappelijke agenda. Interessante websites zijn www.rosadoc.be (bibliotheek, documentatiecentrum en archief voor gelijke kansen, feminisme en vrouwenstudies) en www.sophia.be (Belgisch coördinatie-netwerk voor vrouwenstudies).

en onrechtvaardigheid. Andere bekende namen die het feminisme meer dan genegen zijn: de Amerikaanse acteur Alan Alda, ex-president Bill Clinton, Barack Obama, Eddie Vedder van Pearl Jam, professor Etienne Vermeersch, Dirk Verhofstadt.

ZIJN MEDIUM: de pro-feminist vindt je op eender welk medium waar feministen actief zijn. Internationaal zijn de websites www.xyonline.net en www.nomas.org (National Organization for Men Against Sexism) goede bronnen.

Polly's abc van schaamtelijkheden

Yohimbine

Yohimbe wordt onder medisch toezicht gebruikt bij impotentie van psychische oorsprong.

Men neme de bast van de West-Afrikaanse yohimbeboom en kookt die gedurende enkele uren in ruim water. Zo bekomt men de liefdesdrank yohimbine.

En het schijnt nog te werken ook, zo beweren wetenschappers.

Hoera dus voor de man en zijn zwaar te dragen kruis: de bedprestatie.

De mensheid en vooral het manvolk, is altijd al op zoek geweest naar lustopwekkers.

Oude knarren bijvoorbeeld, rollebollen bloot in de brandnetels om bepaalde levensgeesten weer op te wekken. Napoleon at truffels, Cassanova oesters en Columbus reisde niet alleen om goud te vinden. Hij zocht ook naar het door Marco Polo geroemde en geprezen afrodisiacum: de kruidnagel. Resultaat van al dat gereis was een lijst van wel zestig planten - waaronder zwarte peper, muskaat en cacao - die een man fit zouden maken voor meerdere 'cohabitaties'. Zelfs de aardappel had volgens Columbus een erotische werking.

In alles wat naar penis en vagina verwijst, door geur, kleur, vorm en begroeiing, zien seksbehoef-tigen 'een helpende hand'.

Asperges bijvoorbeeld zouden 'het viriele lid in staat van paraatheid brengen, dag en nacht'. 'Dus meisjes', zo waarschuwde het Handboek voor etiquette uit 1900, 'eet nooit asperges met de hand terwijl een bevallige jongeling naar u kijkt.'

Maar al zullen sommige middelen inderdaad wel 'iets' opwekken - zoals bonen of uien dat ook in onze darmen doen - toch gebeurt het meeste in ons hoofd. Als je met je geliefde oesters eet, hangt er per definitie seks in de lucht want je eet geen oesters op een doordeweekse dag.

Ooit kreeg ik van een vriendin Spaanse vlieg cadeau. De zogenaamde cantharidekever. Hij zat netjes verpakt in een doorschijnend zakje.

Waar ze het gekocht had, vroeg ik, om zeker te zijn dat ze hem niet zelf had gevangen. Op een marktje in Noord-Afrika, vertelde ze me, maar daarmee had ik nog steeds geen echtheidscertificaat. De cantharidekever is in het zakje gebleven. Telkens als ik de lade van mijn nachtkastje opentrok, zag ik hem liggen, groen, blinkend en stilaan verpulverend. Een keertje heb ik een likje stof op mijn vinger gedaan, maar de gedachte aan een dollende horzel in mijn hoofd bluste meteen mijn lusten. Het gerucht doet namelijk de ronde dat Spaanse vlieg gek maakt en vervolgens impotent. Ooit stond markies de Sade terecht omdat hij enkele prostituees had vergiftigd met anijssnoepjes gevuld met cantharidine. Toen ik laatst verhuisde, heb ik het zakje weggegooid. De droom van wilde seks is in de vuilnisbak vermalen. En wat dan nog...

De Franse gastronom Curnonsky schreef ooit over afrodisiaca: “Hoe dan ook zijn de zagezegde liefdesopwekkers toch niet in staat om van een blinde een ziener te maken. Al bestaan er voor mensen met zwakke ogen wel brillenglazen.”

In mijn geval zijn dit geen asperges of chocola, en evenmin oesters of gebakken stierenkloten. Doe mij maar een versgebakken pannenkoek. Een klein klontje boter middenin, langzaam smeltend. Die geur, die vochtige warmte, die veerkracht en vlezige touché in opgerolde toestand, schudden meteen al mijn lusten los.

Kortom, zolang men gelooft dat iets lustopwekkend kan zijn, dan heeft zelfs schoensmeer erotische kwaliteiten. Maar opgelet: gebruik alleen die in potjes.

★ ‘Aller aux asperges’ betekent trouwens zich prostitueren. En ‘il ne faut pas tremper son asperge dans n’importe quel coquetier’ spreekt voor zich.